



नेपाल सरकार  
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय  
ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि)/हेल्भेटास नेपाल



व्यावसायिक सीप तालिम कार्यक्रम

## दैनिक हाजिरी पुस्तिका (Daily Attendance Book)

तालिम तथा रोजगार प्रदायक संस्थाको नाम: .....

ठेगाना: ..... सम्पर्क नं: .....

तालिमको बिषय : ..... तालिमको तह : ..... तालिम कोड : .....

सहभागी संख्या : ..... महिला : ..... पुरुष : .....

तालिम सञ्चालन हुने स्थान : गा.पा./न.पा./उ.न.पा./म.न.पा : ..... वडा नं..... टोलको नाम : .....

तालिमको समय : ..... बजे देखि..... बजे सम्म तालिम शुरु मिति : ..... तालिम सम्पन्न मिति : .....

मुख्य प्रशिक्षकको नाम : ..... सम्पर्क नं .....

सहायक प्रशिक्षकको नाम : ..... सम्पर्क नं .....



## तालिम सञ्चालन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

१. सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै क्रियाकलापहरूलाई समावेश गरी दैनिक ६ घण्टाको दरले ६५ दिन (कम्तिमा ३९० घण्टा) तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
२. तालिममा २०% समय सैद्धान्तिक कक्षा र ८०% समय प्रयोगात्मक कक्षाको लागि छुट्याउनु पर्नेछ ।
३. तालिम विहान गर्ने कि दिउँसो गर्ने भन्ने कुराको निर्णय सहभागीहरूसँग छलफल गरेर निर्धारण गर्न सकिनेछ ।
४. प्रशिक्षक र प्रशिक्षार्थीले तालिम अवधिभर अधिकतम १०% दिन मात्र विदा लिन पाउनेछन् । अर्थात् ६५ तालिम दिनमा ७ दिन विदा लिन पाउनेछ । सातौं दिनबाट तालिममा सहभागी भएका प्रशिक्षार्थीहरूले तालिमको बाँकी अवधिभर विदा लिन सक्ने अवस्था रहन्न । तर कारणवस निजलाई विदा दिनु परेमा तालिमको अवधि सोही अनुसार बढ्ने हुन्छ ।
५. प्रशिक्षार्थीले तालिम सुरु भएको पहिलो दिनबाटै प्रत्येक दिनको हाजिरी रजिष्टरमा दिइएको नमूना दस्तखत अनुसार कक्षा समापन भएपछि हाजिरी गर्नुपर्नेछ ।
६. सहभागी परिवर्तन गर्नुपरेमा संस्थाका व्यवस्थापकलाई सोधेर तालिम शुरु भएको मितिले सात दिन भित्रमा गर्न सकिने छ । तर सहभागी परिवर्तन गर्दा अन्तरवार्तामा सहभागी नभएका र महिला प्रशिक्षार्थीको कोटाको हकमा पुरुष प्रशिक्षार्थी राख्न पाइने छैन ।
७. अनुगमनकर्ताले हाजिरी पुस्तिका र प्रशिक्षक लगवुकको अवलोकन गर्ने हुँदा उक्त अद्यावधिक हाजिरी पुस्तिका र प्रशिक्षक लगवुक अनिवार्य रूपमा तालिम केन्द्रमा उपलब्ध हुनुपर्नेछ । तालिम अवधिभर प्रशिक्षकले पाठ योजना र लगवुक नियमित रूपमा भर्नुपर्नेछ ।
८. तालिममा आयोजनाबाट जम्मा ६५ दिनका लागि प्रति प्रशिक्षार्थी दिनको रु. १००/- का दरले खाजाको व्यवस्था गरिएको छ । खाजावापत नगद दिने कुरा सोचिएको छैन ।
९. तालिम अवधिमा कुनै प्रशिक्षार्थीको कक्षा छुट्न गएमा निज प्रशिक्षार्थीको छुटेको सिकाइलाई अर्को दिनमा अतिरिक्त समय मिलाएर समेट्नु पर्नेछ ।
१०. सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक कक्षाको लागि आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण र कच्चा पदार्थहरूको व्यवस्था मापदण्ड अनुसारको परिमाणमा समय मै उपलब्ध गर्नुपर्नेछ ।
११. प्रशिक्षकहरूले बुझिने गरी सहभागीहरूलाई ज्ञान सीप प्रदान गर्नुपर्नेछ । कमजोर सहभागीलाई थप समय दिएर भए पनि सिकाउनु पर्नेछ ।
१२. प्रत्येक मोड्युलको अन्तमा सहभागीहरूको सिकाइको प्रगतिको मुल्याङ्कन गरी प्राप्त नतिजा अनुसार सबै प्रशिक्षार्थीहरूमा समान सिकाइ ल्याउनमा ध्यान दिई अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।
१३. अनुगमनकर्ताहरूले दिएको सल्लाह सुझाव अनुसार आयोजक संस्थाले तालिमको गुणस्तर सुधार्नु पर्नेछ र सो को सूचना तत्कालै सम्बन्धित अनुगमनकर्तालाई दिनुपर्नेछ ।
१४. कारणवस कुनै दिन तालिम स्थगित गर्नुपर्ने भएमा वा विदा गर्नु परेमा अनुगमनकर्तालाई अग्रिम सूचना दिनुपर्नेछ ।
१५. तालिम सञ्चालन नभएको दिन वा अनुपस्थित भएको दिन प्रशिक्षक तथा प्रशिक्षार्थीले हाजिरी गर्न पाइने छैन ।
१६. तालिम सञ्चालन गर्दा प्रशिक्षकले मापदण्ड अनुसार अनिवार्य रूपमा पाठ्यक्रम, निर्देशिका तथा पेशागत सीपको प्रयोग गरेको हुनुपर्नेछ ।
१७. कोभिड-१९ को महामारी तथा अन्य संक्रामक रोगबाट बच्नका लागि मास्क तथा स्यानिटाइजरको प्रयोग, बारम्बार साबुनपानीले हात धुने तथा भौतिक दूरी कायम गर्ने जस्ता सुरक्षाका सावधानीहरू अनिवार्य रूपमा अपनाउनु पर्नेछ ।
१८. पेशागत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीको अनिवार्य प्रयोग गरेको हुनुपर्नेछ र औद्योगिक सुरक्षा सामग्रीहरू हकमा पनि अनिवार्य रूपमा प्रयोग गर्न जानेको हुनुपर्नेछ ।
१९. सम्भावित दूर्घटना हुन नदिन प्रशिक्षार्थीहरूले तालिम हल तथा कार्यशालामा साना बालबालिकाहरूलाई प्रवेश गराउनु हुँदैन ।
२०. तालिम अवधिभर सफा खानेपानी र उपलब्ध भएसम्म महिला पुरुषका लागि छुट्टै शौचालयको व्यवस्था अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्नेछ ।
२१. एउटै हल तथा कार्यशालामा दुईवटा तालिम एकैसाथ सञ्चालन गर्न पाइने छैन ।
२२. प्रशिक्षकहरू मध्ये कम्तिमा एकजना अभिमुखीकरण कक्षमा सहभागी भएको हुनुपर्नेछ ।
२३. आयोजना कार्यान्वयन भएका १६ जिल्लाभित्रका बेरोजगार युवाहरूलाई मात्र तालिममा सहभागी गराउन पाइने छ ।
२४. प्रशिक्षकहरूले तालिम प्रदायक संस्थाबाट करारपत्र लिएको हुनुपर्नेछ । करारपत्र नलिएका प्रशिक्षकलाई तालिममा खटाएको पाएमा सो मान्य हुने छैन ।
२५. अनुगमनकर्ताबाट तालिमको पूर्वतयारीको अनुगमन गराई स्वीकृत लिएर मात्र तालिम शुरु गर्नुपर्ने छ । स्वीकृत विना सञ्चालन गरिएका तालिमको अनुगमन र भुक्तानी सिफारिश गर्न अनुगमनकर्ता बाध्य हुनेछैन ।

प्रशिक्षार्थीहरूको नाम र ठेगाना:

क्र.स.	प्रशिक्षार्थीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	तालिममा आउन सुरु गरेको मिति	प्रशिक्षार्थीको नमुना दस्तखत	कैफियत
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						
१०						
११						

क.स.	प्रशिक्षार्थीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	तालिममा आउन सुरु गरेको मिति	प्रशिक्षार्थीको नमुना दस्तखत	कैफियत
१२						
१३						
१४						
१५						
१६						
१७						
१८						
१९						
२०						
२१						
२२						
२३						













































































# ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि)को संक्षिप्त परिचय

## १. परिचय

नेपाल सरकार र कृषि विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कोष (International Fund For Agriculture Development-IFAD) बीच सन् २०१५ को डिसेम्बरमा सम्झौता भई उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गत ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि) कार्यान्वयनमा आएको हो। आयोजनाको व्यवस्थापन कार्यालय प्रदेश-१ को ईटहरी, सुनसरीमा रहेको छ। आयोजनाले प्रदेश-१ अन्तर्गतका ८ जिल्ला- मोरङ, सुनसरी, धनकुटा, तेह्रथुम, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, खोटाङ, उदयपुरका लागि कोशी-सगरमाथा करिडोर कार्यालय धरान र प्रदेश-२ अन्तर्गतका ७ जिल्ला- सप्तरी, सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट र बारा तथा प्रदेश ३ को एकमात्र जिल्ला सिन्धुली सहित ८ जिल्लाका लागि जनकपुर करिडोर कार्यालय जनकपुर धनुषा जिल्लाबाट गरी कुल १६ जिल्लाका २०८ पालिकामा आयोजना कार्यरत छ। नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ अन्तर्गत रहेको कृषि उद्यम केन्द्र र हेल्भेटास नेपाल आयोजनाका प्रमुख साभेदार तथा सरोकारवाला निकाय हुन्। यस आयोजनाको नेतृत्व नेपाल सरकार उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले गर्दछ भने आयोजनालाई पुनःपरिष्कृत गरी सन् २०१७ नोभेम्बर देखि सन् २०२२ डिसेम्बरसम्म (५ वर्ष) सञ्चालनका लागि योजना तय गरिएको छ।

## २. आयोजनाको लक्ष्य

गरिवी न्यूनीकरण तथा देशमा दिगो शान्ति हासिल गर्नका लागि रोजगारीको अवसर सिर्जना गरी समतामूलक तथा समावेशी आर्थिक विकास गर्ने।

## ३. आयोजनाको उद्देश्य

कृषि तथा गैरकृषि क्षेत्रमा आय आर्जनसम्बन्धी क्रियाकलापहरू गर्न सम्भाव्य लघु, घरेलु तथा साना उद्यम प्रवर्द्धन गर्ने तथा ग्रामीण गरीब घरपरिवार, आप्रवासी घरपरिवार र आप्रवासनबाट फिर्ता भएकाहरूका लागि दिगो आय आर्जनको स्रोत प्रदान गर्ने।

## ४. आयोजनाका मुख्य कृयाकलापहरू

१. कृषि तथा गैरकृषि क्षेत्रमा उद्यम प्रवर्द्धनका लागि उत्पादन क्लस्टरहरूको सबलीकरण गर्ने।
२. आपूर्ति श्रृङ्खलाको विकासद्वारा बजारसम्मको पहुँच विस्तार गर्ने।
३. वित्तीय संस्थाहरूको पहिचान तथा सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
४. राष्ट्रियस्तरका वित्तीय संस्थाहरूको सेवा विस्तार तथा उपयुक्त वित्तीय साधन विकासमा सहयोग गर्ने।
५. समुदाय तथा आप्रवासी कामदार तथा उनका परिवारका सदस्यहरूलाई लक्षित गरी वित्तीय शिक्षा तथा व्यापार/व्यवसाय साक्षरता तालिम सञ्चालन गर्ने।
६. मर्यादित रोजगारी सिर्जनाका लागि व्यावसायिक तालिम तथा औद्योगिक प्रशिक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने।
७. आप्रवासी तथा तिनका घरपरिवारले विप्रेषणद्वारा आर्जन गरेका आम्दानीलाई उत्पादनशिल क्षेत्रमा सदुपयोग गर्न आवश्यक संयन्त्र बनाउने।
८. स्थानीय तहमा आप्रवासन स्रोत केन्द्र र आप्रवासन सूचना कक्ष सञ्चालन गरी स्थानीय तहमा आप्रवासन सेवा दिगो र प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने।
९. वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, उपलब्धीमूलक तथा मर्यादित बनाउन स्थानीय तह र प्रदेशमा आवश्यक नीति तथा रणनीति निर्माणका लागि उपयुक्त वातावरण बनाउन सघाउने।

## ५. लक्षित वर्ग

- आयोजनाबाट १,२५,००० घरधुरी लाभान्वित हुनेछन्।
- ८०% लक्षित वर्ग गरिवीको रेखामुनिका उद्यम व्यवसाय गर्न सक्षम नागरिक रहनेछन्, जसमध्ये कम्तिमा ३३% महिला, १८-४० वर्षसम्मका ४०% युवाहरू र ६०% आप्रवासी घरपरिवार तथा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरू हुनेछन्। यस्तै सामाजिक बहिष्करणमा परेका नागरिक पनि यस आयोजनाको लक्षित वर्ग हुनेछन्।
- जम्मा १०,००० जनालाई आपूर्ति श्रृङ्खलाको विकासका लागि क्लस्टर सबलीकरणमा समाहित गरिनेछ भने जिल्ला र नगर गरी २८ वटा उद्योग वाणिज्य संघहरू र प्रदेश १ र प्रदेश २ का प्रादेशिक उद्योग वाणिज्य संघहरूको क्षमता विकासमा सहजीकरण गर्ने।
- जम्मा ३०,००० युवाहरूलाई सीपमूलक तालिम उपलब्ध गराई रोजगारीमा प्रतिस्थापनको लागि सहजीकरण गर्ने।

- जम्मा ५०,००० जनालाई वित्तीय शिक्षा एवं व्यावसायिक ज्ञान तालिम प्रदान गर्ने ।
- सामाजिक परिचालनको गतिविधिमा १००० जना उच्च जोखिममा रहेका व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष सल्लाह सेवा उपलब्ध गराई आर्थिक अवसरसँगै सामाजिक समस्याहरूलाई पनि सम्बोधन गरिने ।
- १,१०,००० जना वैदेशिक रोजगारमा जान चाहने व्यक्तिका लागि आप्रवासन स्रोत केन्द्र र सूचना कक्ष मार्फत् सूचना, परामर्श दिइने ।

#### ६. आयोजनाका सम्भागहरू र लक्ष्य

सम्भाग	विवरण	लाभान्वित हुने संख्या
१. ग्रामीण लघु-घरेलु तथा साना उद्यम तथा रोजगार प्रवर्द्धन	<p><b>सह-सम्भाग-१.१ आपूर्ति श्रृंखलाको विकास:</b></p> <p>उद्यम प्रवर्द्धन, साना किसान तथा उत्पादकका लागि रोजगारीका अवसर सिर्जना, कृषि तथा गैरकृषि क्षेत्रमा ग्रामीण स्तरका आय आर्जन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू प्रवर्द्धन गरी क्लष्टर निर्माण गरिन्छ । आयोजनामा क्षेत्रगत विकास कोष (Sector Development Fund) र समृद्धि कोष जस्ता अनुदान कार्यक्रम मार्फत् श्रृंखलाको विकास गर्ने ।</p>	१०,००० जना
	<p><b>सह-सम्भाग-१.२ लघु, साना तथा मझौला उद्यम विकास (कृषि उद्यम केन्द्रको साभेदारीमा):</b></p> <p>यस अन्तर्गत २ वटा प्रदेश तथा २८ वटा जिल्ला/नगर उद्योग वाणिज्य संघहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । जसमध्ये ८ वटा उद्यम सेवा केन्द्र मार्फत् उद्यम विकास संग सम्बन्धित सेवाहरू नि-शुल्क तथा तथा स-शुल्क प्रदान गर्ने ।</p>	३० वटा उद्योग वाणिज्य संघहरू
	<p><b>सह-सम्भाग-१.३ मर्यादित रोजगार (हेल्भेटास नेपाल संगको साभेदारीमा):</b></p> <p>श्रम बजारको माग बमोजिमका व्यावसायिक सीपमुलक तालिम र औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिमका माध्यमबाट सीपयुक्त जनशक्ति उत्पादन गरी स्थानीय स्तरमा सीपमा आधारित लघु, साना तथा मझौला उद्यम विकास मार्फत् युवाहरूका लागि स्वरोजगार एवम् रोजगार सिर्जना गर्ने ।</p>	३०,००० जना
	<p><b>सह-सम्भाग-१.४ आर्थिक परिचालन तथा सामाजिक सल्लाह</b></p> <p>आयोजनाको प्राथमिकतामा परेका स्थानीय निकायहरूमा सम्भाग १ को तीनवटा सह-सम्भाग अन्तर्गतका आर्थिक क्रियाकलापलाई समुदायमा सुसूचित गर्ने र आपूर्ति श्रृंखलामा समाहित भएका उत्पादक र उत्पादक समुहहरूलाई नियमित कोचिङ् र निरीक्षण गर्ने । त्यसै गरी लैङ्गिक कार्य सिकाइ विधिको माध्यमबाट पारिवारिक सपना र यसलाई पूरा गर्नका निम्ति चाहिने योजनहरूको खाका कोर्ने जस्ता परामर्श प्रदान गर्ने</p>	१००० घर धुरी
२. उत्पादनमुलक लगानी	<p><b>सह-सम्भाग २.१ ग्रामीण वित्त:</b></p> <p>वित्तिय तथा व्यवसायिक शिक्षाको पहुँच: वित्तिय संस्थाहरूको क्षमता विकास गर्ने तथा दिगो रूपमा सुलभ मूल्यमा वित्तिय सेवामा पहुँच पुऱ्याउन स्थानिय स्तरका संस्थाहरू ठुला संस्थाहरूसंग सहकार्य गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।</p>	५०,००० जना
	<p><b>सह-सम्भाग २.२ आप्रवासी क्षमता तथा स्रोत परिचालन:</b></p> <p>दिगो रूपमा आप्रवासन सेवा, विशेषतः स्थानीय तहमा, आप्रवासन स्रोत केन्द्रहरू, सूचना डेस्क र अनलाईन सेवाहरू सञ्चालन गर्ने ।</p>	१,१०,००० जना
३. संस्थागत सहयोग तथा आयोजना व्यवस्थापन	सह-सम्भाग ३.१ तथा ३.२: योजना तर्जुमा, अनुगमन, मुल्याङ्कन र ज्ञान व्यवस्थापन तथा कार्यालय व्यवस्थापन	



## ७. सह-सम्भाग १.३ : मर्यादित रोजगार

हेल्भेटास नेपाल यस आयोजनाको एक प्रमुख साभेदारी संस्था हो, जसले सम्भाग १ अन्तर्गत सह-सम्भाग १.३ को मर्यादित रोजगार अर्न्तगत सञ्चालन गर्ने क्रियाकलापका लागि नेपाल सरकारको उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, समृद्धि-आयोजना व्यवस्थापन कार्यालयसंग सन् २०१७ को अक्टोबरमा भएको सम्झौता बमोजिम सन् २०१८ को जनवरी देखि २०२१ को डिसेम्बर (४ वर्ष) सम्मका लागी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्राविधिक सहयोग गर्ने छ । यस सह-सम्भाग १.३ अर्न्तगत निम्नानुसार मुख्य लक्ष रहेका छन् ।

१. निजीस्तरमा सञ्चालित तालिम तथा रोजगार सेवा प्रदायक संस्था मार्फत् छोटो अवधिका बजारोन्मुख CTEVT को पाठ्यक्रम अनुसार ३९० घण्टा (६५ दिन) को तह-१ को प्राविधिक एवम् व्यावसायिक तालिम सञ्चालन गरी २४,००० युवाहरूलाई रोजगारीका लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
२. निजीस्तरमा सञ्चालित ठुला तथा मझौला उद्योगहरूलाई आवश्यक पर्ने जनशक्तिको आपूर्तिको लागि CTEVT को पाठ्यक्रम अनुसार ९०० घण्टा (१५० दिन) को औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिम को माध्यमबाट ६,००० जना जनशक्ति विकास गरी रोजगारीमा सहयोग पुऱ्याउने ।

तालिम अवधिभर सहभागि यकिन गर्ने, खाजा र अन्य सुविधा सम्बन्धमा आयोजक संस्था र प्रशिक्षार्थीहरू बीच भएको छलफल र निर्णय:

स्थान ..... मिति .....

क्रसं	प्रशिक्षार्थीको नाम	दस्तखत
१		
२		
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		
१९		
२०		
२१		
२२		
२३		

निर्णयहरू:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

तालिम अवधिभर सहभागि यकिन गर्ने, खाजा र अन्य सुविधा सम्बन्धमा आयोजक संस्था र प्रशिक्षार्थीहरू बीच भएको छलफल र निर्णय:

स्थान ..... मिति .....

क्रसं	प्रशिक्षार्थीको नाम	दस्तखत
१		
२		
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		
१९		
२०		
२१		
२२		
२३		

निर्णयहरू:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

सल्लाह सुभावाको लागि लागि सम्पर्क ठेगाना

**समृद्धि आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय**

तरहरा, सुनसरी

फोन नं. ०२५-४७६४७/४७६४७६

Email: [rerpsamriddhi.itahari@gmail.com](mailto:rerpsamriddhi.itahari@gmail.com)

RERP Website: [www.rerp.moi.gov.np](http://www.rerp.moi.gov.np)

**समृद्धि-हेल्भेटास नेपाल**

प्रदेश-१ को कार्यालय

इटहरी, सुनसरी

फोन नं. ०२५-५८९००७

टोल फ्रि नं. १६६०-०१-५०५०५

**समृद्धि-हेल्भेटास नेपाल**

प्रदेश-२ को कार्यालय

जनकपुर, धनुषा

फोन नं. ०४१-५२०४७३७

टोल फ्रि नं. १६६०-४४-५२५५५